

Storumans kommun

Riktlinjer för serveringstillstånd,
försäljning av folköl, tobak
samt spel och lotterier.

Antagen av
MSBN 2016-02-17 § 7
Dnr. 2011.0604-900
Fastställd av KF 2016-04-19 § 48

Riktlinjer för serveringstillstånd samt information

Riktlinjer för serveringstillstånd

1 Sökandes lämplighet	4
2 Allmänt om nationell strategi och kommunens övergripande mål	5
3 Ansökan och handläggning	7
Handläggningstider	9
Yttranden	9
4 Riktlinjer vid servering	11
Serveringstider	11
Ansvarsfull servering	12
Uteserveringar	12
Gemensamt serveringsutrymme	13
Villkor	13
5 Tillsyn	14
6 Sanktioner	16

Information om

Tobak	17
Folköl	18
Lotterier	19
Kontakt	20

Enligt alkohollagen är kommunen skyldig att informera om vad som krävs för näringsidkare för att de ska kunna få serveringstillstånd.

Kommunens riktlinjer för serveringstillstånd är en informationskälla, men i riktlinjerna kan kommunen även skriva in särskilda insatser som syftar till en bättre förståelse för hur lagen och föreskrifterna ska tillämpas.

1 Sökandes lämplighet

För att erhålla och inneha tillstånd att servera alkohol krävs enligt alkohollagen att sökanden:

- Har en lämplighet avseende personliga och ekonomiska förhållanden samt sköter skatter och avgifter.
- Inte är misstänkt eller dömd för brottslig verksamhet.
- Har kunskaper om alkohollagen.

2 Allmänt om nationell strategi och kommunens övergripande mål

Nationell strategi för alkohol- narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken.

Det övergripande målet med den svenska alkoholpolitiken är att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar.

Riksdagen beslutade 2011 om en samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT-politiken). Det övergripande målet för ANDT-politiken är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk.

Förutom det övergripande målet finns sju långsiktiga mål för ANDT-politiken:

1. Tillgång till narkotika, dopningsmedel, alkohol och tobak ska minska.
2. Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak.
3. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska successivt minska.
4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.
5. Personer med missbruk eller beroende ska ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.
6. Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.
7. En folkhälsobaserad och restriktiv syn på ANDT inom EU och internationellt.

Storumans kommuns drogpolitiska program beskriver kommunens inriktning när det gäller alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT). Visionen är en kommun fri från narkotika och dopning samt ett minskat bruk av alkohol och tobak. Det kommunala programmet utvärderas och uppdateras under 2016.

Kommunala övergripande mål

Kommunerna ska arbeta efter de nationellt uppsatta målen. Storumans kommuns arbete med alkoholpolitiken och tillståndsprövning präglas av dialog och samverkan. I Storumans kommun är det Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för tillståndsgivning och tillsyn enligt Alkohollagen (2010:1622).

Storumans kommun erbjuder utbildning i metoden Ansvarsfull alkoholservering och har regelbundet möten med tillståndshavare samt arbetar aktivt för att motverka användandet av narkotika i kommunen.

Ansökan och handläggning

I Storumans kommun kan tillstånd ges då sökanden uppfyller kraven i alkohollagen samt följer de av kommunfullmäktige antagna beslut om policy och riktlinjer. Vid all tillståndsprövning ska alkoholpolitiska hänsyn ha företräde före näringspolitiska och företagsekonomiska hänsyn. Tillståndsgivningen ska präglas av rättssäkerhet, korrekthet, snabbhet och förtroende inom ramen för gällande lagstiftning.

Ansökan om serveringstillstånd skickas till Miljö – och samhällsbyggnadsnämnden i Storumans kommun. Den information och de blanketter som behövs finns på kommunens hemsida, storuman.se.

Utförlig information om tillvägagångssätt finns på respektive blankett.

Vid tillståndsprövning för tillsvidarestillstånd ska kommunen ta hänsyn till bland annat följande aspekter:

- sökandes lämplighet, både vad gäller kunskap och ekonomisk skötsamhet enligt alkohollagen,
- livsmedelsanläggningen ska vara riskklassad¹ med högrisk-faktor samt godkända utifrån brandskyddssäkerhetsaspekter,
- serveringsställets serveringstider, överetablering, omgivningsstörningar samt ungdomlig miljö,
- serveringsställets menyförslag; ett antal förrätter, huvudrätter och desserter ska presenteras.

¹ www.livsmedelsverket.se se riskklassning av livsmedelsanläggning

Vid tillståndsprövning för tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten tar kommunen bland annat hänsyn till följande:

- sökandes lämplighet, både vad gäller kunskap och ekonomisk skötsamhet enligt alkohollagen,
- livsmedelsanläggningen ska vara riskklassad² med högrisk-faktor samt godkända utifrån brandskyddssäkerhetsaspekter,
- sökandes rätt att disponera området eller lokalen till vilket tillståndet söks.
- Två till tre tillredda maträtter ska presenteras.

Kommunen har som regel att på en och samma ansökan för tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten får sökta tillfällen inträffa inom två månader från första tillfället till sista tillfället.

Vid tillståndsprövning för tillfälliga tillstånd till slutna sällskap tar kommunen bland annat hänsyn till följande:

- person som söker: sökandes lämplighet, både vad gäller kunskap och ekonomisk skötsamhet; personbevis bifogas,
 - förening som söker: dess stadgar, verksamhetsberättelse och styrelsesammansättning; registreringsbevis bifogas,
 - tillställningens art och till vilka servering ska ske; gästlista bifogas,
 - att tillredd mat tillhandahålls samt att priset på alkoholdrycker i sammanhanget, efter skäligt pålägg, ej får vara lägre än inköpspriset.
- Kommunen har som regel att en ansökan omfattar ett serveringstillstånd vid ett tillfälle.

² www.livsmedelsverket.se se riskklassning av livsmedelsanläggning

Vad är ett slutet sällskap?

- Medlemmarna är kända innan arrangemanget hålls. Om någon okänd kan lösa medlemskap i entrén är det inte fråga om ett slutet sällskap.
- Det ska finnas ett gemensamt intresse eller ett annat innehållsmässigt samband mellan medlemmarna utöver tillställningen som ansökan avser.
- Det inte kan vara en regelbundet återkommande verksamhet. Serveringstillstånd för tillfällig servering kan därför utfärdas för max 12 tillfällen/år.

3.1 Handläggningstider

Rättsregel

Enligt 5 § alkoholförordningen ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan inkommit till kommunen. Handläggningstiden kan i vissa fall förlängas med ytterligare fyra månader. Då ska kommunen informera omskälerna till förlängningen.

Riktlinjer

I Storumans kommun är handläggningstiden olika lång beroende på tillstånd. Ansökningstiden gäller från det tillfälle som ansökan är komplett.

Ansökan nytt tillsvidarestillstånd, cirka 4-8 veckor

Ansökan tillfälligt tillstånd för servering till allmänhet, cirka 3-6 veckor

Ansökan tillfälligt tillstånd för slutna sällskap, cirka 10-15 dagar

3.2 Yttranden

Enligt 8 kapitlet 11 § och 16 § alkohollagen ska kommunen vid en ansökan om serveringstillstånd hämta in yttranden från polis och räddningstjänst.

Riktlinjer

I Storumans kommun skiljer sig inhämtandet av yttranden åt beroende av typ av ansökan.

Nytt serveringstillstånd: yttranden inhämtas från Polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Skattemyndigheten, Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden samt från Räddningstjänsten.

Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten: yttranden inhämtas från Polismyndigheten, Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden, Räddningstjänsten samt Skatteverket.

Tillfälligt tillstånd för slutet sällskap: yttranden inhämtas i vissa fall från Polismyndigheten, exempelvis om ansökan avser serveringstider utöver normtid.

3.3 Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet och andra skäl

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 17 § alkohollagen får kommunen vägra serveringstillstånd om serveringsstället på grund av placering eller andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet, eller medföra särskild risk för människors hälsa.

Riktlinjer

Vid tillståndsprövning läggs stor vikt vid yttranden från Polismyndigheten och miljöavdelningen.

Exempel på arrangemang eller fall som kan medföra befarad olägenhet och särskilt ska beaktas är bland annat:

- De fall där Polismyndigheten avstyrker ansökan med hänvisning till ordningsproblem på serveringsstället eller i dess närmaste omgivning.
- De fall där miljöavdelningen avstyrker ansökan med hänvisning till att närboende utsätts eller riskerar att utsättas för bullerstörningar från serveringsstället.
- Vid överetablering, exempelvis i skidområden.
- Idrottsevenemang eller andra evenemang som främst riktar sig till ungdomar.
- Närhet till skola eller annan plats där barn- och ungdomsverksamhet bedrivs.
- Vid serveringstillstånd i livsmedelsbutiker eller shoppingcentrum.
- Sexklubbar, arrangemang med naket inslag eller drogliberala rörelser. Denna typ av verksamheter anses inte lämpliga att inneha serveringstillstånd.

Om en eller flera av ovanstående faktorer föreligger kan serveringstillstånd vägras även om alkohollagens övriga krav är uppfyllda.

4 Riktlinjer vid servering

4.1 Serveringstider

Rättsregel

Bestämmelsen i 8 kapitlet 12 § alkohollagen om serveringstider syftar främst till att motverka olägenheter som onykterhet och oordning.

Riktlinjer

Vad gäller tillsvidare tillstånd medges servering fram till klockan 02.00 så länge inte särskilda skäl föreligger att endast medge servering fram till klockan 01.00.

För tillfälliga tillstånd till allmänheten medges generellt servering fram till klockan 01.00. Vid enstaka, speciella tillfällen kan serveringstiden förlängas efter yttrande från Polismyndigheten och miljöavdelningen.

För uteservering inom tätbebyggt område medges servering fram till klockan 24.00. Senare serveringstid på uteservering kan medges efter särskild prövning.

Stor betydelse läggs vid de yttranden som inhämtas från olika myndigheter vad gäller serveringstider, i synnerhet yttranden från polis och Miljö-, bygg- och räddningsnämnden.

4.2 Ansvarsfull servering

Rättsregel

Enligt 3 kapitlet 5 § alkohollagen ska skador i möjligaste mån förhindras vid försäljning, och den som säljer alkoholdrycker ska se till att det råder ordning och nykterhet på försäljningsstället.

Enligt 8 kapitlet 20 § alkohollagens personal vid servering se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning och onykterhet undviks.

Riktlinjer

I Storumans kommun ska serveringen av alkoholdrycker vara ansvarsfull och präglas av måttfullhet. All serveringspersonal bör ha deltagit vid utbildningen Ansvarsfull alkoholservering.

Serveringsställena bör även aktivt arbeta med en alkohol- och drogpolicy.

4.3 Uteserveringar

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 14 § första stycket alkohollagen ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme, exempelvis en uteservering som finns in anslutning till serveringsstället.

Riktlinjer

För uteservering inom tätbebyggt område gäller följande:

- Vid upprättande av en uteservering ska behov av bygglov undersökas.
- Uteserveringen ska vara avgränsad på ett sådant sätt att det tydligt framgår serveringsytans fysiska gräns.
- Uteserveringen ska vara överblickbar.
- Inbyggda uteserveringar med väggar och tak kan omfattas av rökförbudet.
- Serveringstillstånd medges fram till klockan 24.00. Senare serveringstid kan medges efter särskild prövning.

4.4 Gemensamt serveringsutrymme

Rättsregel

I 8 kapitlet 14 § andra stycket alkohollagen ges möjlighet för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme.

Riktlinjer

Handläggningstiden för ansökan om gemensamt serveringsutrymme är 3-4 veckor. Serveringstid är för utomhusservering klockan 11.00-24.00. För inomhusservering är serveringstiden normtid, det vill säga klocka 11.00-02.00.

4.5 Villkor

Rättsregel

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer kan en kommun när den meddelar tillstånd också meddela olika slags villkor för att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar.

Riktlinjer

Kommunen kan villkora:

- Bordsservering på vissa serveringsställen, exempelvis på bad- och spaanläggningar.
- Förordnade vakter vid tillfälliga tillstånd till allmänheten.

5. Tillsyn

Rättsregel

Enligt 9 kapitlet 2 § alkohollagen har kommunen och Polismyndigheten tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker. Kommunen ska upprätta en tillsynsplan som ska ges intill länsstyrelsen.

Riktlinjer

Tillsynen i kommunen utförs på serveringsställen enligt den fastställda tillsynsplanen. Målet är att samtliga serveringsställen ska få minst en kontakt per år med kommunen.

Tillsyn kan leda till att en utredning inleds och att förnyade remisser skickas till de berörda myndigheterna. Tillsynerna kan även leda till förslag om sanktionsåtgärder.

De uppgifter som framkommit med anledning av en tillsyn ska kommuniceras med tillståndshavaren.

Inre tillsyn är en administrativ tillsyn där kommunen med stöd av remisser och underrättelser mellan olika myndigheter granskar om den som har provsmaknings eller serveringstillstånd fortfarande uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet. Granskningen sker ofta med hjälp av myndigheter som Polisen, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten.

Förebyggande tillsyn handlar om kommunens arbete med information och utbildning.

Storumans kommun tillhandahåller utbildningen Ansvarsfull alkoholservering för personal på serveringsställena och anordnar träffar med krögarna i kommunen..

Yttre tillsyn är då kommunen besöker serveringsstället under pågående verksamhet, framför allt under kvällar och nätter för att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen. Under en yttre tillsyn bedöms ordningen i och utanför serveringsstället, liksom graden av gästernas berusning samt att underåriga inte serveras alkohol. Även förekomst av narkotika, diskriminering och att brandsäkerheten är tillräcklig kontrolleras under en sådan tillsyn.

Tillsyn kan även ske genom så kallad samordnad tillsyn, alltså att kommunen tillsammans med myndigheter som Polisen, Skatteverket och Räddningstjänsten gör en gemensam tillsyn på serveringsstället.

Påkallad tillsyn utförs då missförhållanden framkommit.

Tillsynsavgifter

Kommuner har enligt alkohollagen rätt att ta ut avgifter för tillsyn av näringsidkare som har serveringstillstånd. Avgifterna beslutas av kommunfullmäktige och baseras på självkostnads- och likställighetsprincipen.

I Storumans kommun består tillsynsavgiften av en rörlig taxa vilken baseras på serveringsställets alkoholomsättning och ska täcka samtliga kostnader förenade med tillsyn.

På Storuman.se finns information om aktuella tillsynsavgifter.

6. Sanktioner

Rättsregel

Enligt 9 kapitlet 17 och 18 §§ alkohollagen får en kommun meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarligare fall ellervid upprepade överträdelser, en varning. En kommun ska återkalla ett serveringstillstånd om tillståndet inte längre utnyttjas, om det förekommer brottslig verksamhet på serveringsstället utan att tillståndshavaren ingripit eller om tillståndshavaren brutit mot lagen.

Riktlinjer

Kommunen får meddela en tillståndshavare en sanktion. Den kan vara erinran, varning eller återkallelse av tillstånd. En erinran kan meddelas till en tillståndshavare som inte uppfyller de förutsättningar som gällde när tillståndet meddelades eller som inte följer de bestämmelser som gäller för servering enligt lag. Vid allvarligare fall eller upprepade förseelser kan en varning meddelas utan att ha föregåtts av en erinran.

Syftet med såväl erinran som varning är att tillståndshavaren ska ges en möjlighet att rätta till de förhållanden som har föranlett erinran eller varningen.

Vid upprepade förseelser eller grova brott kan kommunen återkalla serveringstillståndet. Ett serveringstillstånd kan även återkallas om tillståndet inte längre utnyttjas

Information

Tobak

Vid försäljning av tobak gäller bestämmelserna i tobakslagen (TL) (2005:369).

Följande är viktigt att känna till:

- Innan försäljning av tobaksvaror påbörjas ska det anmälas till kommunen och till anmälan ska egenkontrollprogram bifogas (12§ TL)
- Verksamhetsutövaren ska ge personalen information om och stöd i alkohollagen så att lagen följs (12§ TL)
- Tobak får endast säljas till den som fyllt 18 år. Köparens ålder ska kunna kontrolleras (12§ TL)
- Tobak får inte säljas till den som kan antas lämna ut tobaken till underårig (12§ TL)
- Tobaksvaror ska vara märkta och säljas i originalförpackning (9§ TL)
- Olovlig försäljning kan ge böter eller fängelse i upp till sex månader (27§ TL)
- Kommunen har rätt att ta ut en avgift för tillsyn av tobaksförsäljningen (19§ TL)
- Marknadsföring av tobaksvaror till konsumenter är som huvudregel förbjuden.

Kommersiella meddelanden ska i den omfattning det är möjligt placeras så att de inte är synliga från utsidan av försäljningsstället (TL 14 §).

Marknadsföringen är dock inte förbjuden i dessa fall:

1. i tryckta skrifter på vilka tryckfrihetsförordningen är tillämplig eller i överföringar eller tekniska upptagningar på vilka yttrandefrihetsgrundlagen är tillämplig,
2. marknadsföring som endast består i att tillhandahålla tobaksvaror för försäljning, eller
3. kommersiella meddelanden inne på försäljningsställen som inte är påträngande, uppsökande eller uppmanar till bruk av tobak.

Folköl

Vid försäljning av folköl gäller bestämmelserna i alkohollagen (AL) (2010:1622).

Följande är viktigt att känna till:

- Innan försäljning av folköl påbörjas ska det anmälas till kommunen och till anmälan ska egenkontrollprogram bifogas (5 kap. 5§ AL)
- Lokalen där försäljningen ska bedrivas ska vara godkänd enligt livsmedelslagen samt vara avsedd för stadigvarande försäljning av livsmedel. Det ska även finnas mat till försäljning på stället, och om det är ett serveringsställe ska mat finnas till försäljning under den tid som folköl serveras (5 kap. 5§ AL)
- Folköl får endast säljas till den som fyllt 18 år. Köparens ålder ska kunna kontrolleras (3 kap. 7§ AL)
- Folköl får inte säljas till den som kan antas lämna ut folkölen till underårig (3 kap. 8 § AL)
- Folköl får inte säljas om kunden är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel (3 kap. 8 § AL)
- Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet säljer folköl till underårig eller till någon som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel kan dömas för olovlig dryckeshantering. Det kan ge böter eller fängelse i upp till sex månader (10 kap. 8 § AL)
- Kommunen har rätt att ta ut en avgift för tillsyn av folkölsförsäljningen (7 kap. 13 § AL)

Anmälningssblanketter och mer information om tobaks- och folkölsförsäljning finns på kommunens hemsida.

Lotterier

Gällande lagstiftning är Lotterilagen SFS 2002:592.

Lotteri = arrangemang som avgörs av ett slumpmoment (lottning, gissning, vadhållning, marknads- och tivolinöjen, bingo, automat-, roulett-, tärnings-, kort-, kedje- eller liknande spel.

Tävling = arrangemang som avgörs av en prestation (skriva en logan, lösa en gåta, måla en särskild bild, löpartävlingar, etc.).

Vad gäller i Storumans kommun?

Enligt Lotterilagen 39 § prövar kommunen frågor om tillstånd enligt 16 §, när lotteriet ska anordnas av en sammanslutning som är verksam huvudsakligen inom endast vår kommun. Registrering enligt 17 § ska göras hos kommunen som också utser kontrollant. Registreringen/beslutet gäller i tre (3) år.

Vill du veta mer finns broschyren "Lotterier" som du får om du kontaktar handläggaren för lotterier eller personal som jobbar med föreningsregistret.

Kontakt

Ansvarig nämnd: Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Adress: 923 81 STORUMAN

Besöksadress: Blåvägen 233

Mail: mbn@storuman.se

Storumans kommun | 923 81 STORUMAN

Telefon 0951-140 00 | mbn@storuman.se | www.storuman.se